Euroopan unionin osarahoittama

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

SEAMK

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Metsäkeskus

HAVU

Opas 360-kuvien ja videoiden kuvaamiseen luonnossa ja ulkotiloissa

360°-kuvaaminen mahdollistaa ympäristön tallentamisen kokonaisuudessaan niin, että katsoja voi käännellä näkymää joka suuntaan (eteen-taakse, vasemmalle-oikealle, ylös-alas). Menetelmä soveltuu hyvin esimerkiksi luontokohteiden, matkailukohteiden ja majoitusympäristöjen esittelyyn.

Tämä opas sisältää ohjeita ja neuvoja 360°-kuvaamisen aloittamiseen luonnossa ja ulkotiloissa. Opas on suunnattu henkilöille, joilla ei ole aiempaa kokemusta 360°-kuvaamisesta.

360°-valokuvat

Helppo ja nopea tapa tallentaa kuvauskohteita. Kuvat toimivat monenlaisissa käyttö-tarkoituksissa. Ne soveltuvat hyvin dokumentointiin, markkinointiin ja yleiskuviin. Valokuvat ovat yleensä nopeammin valmiita julkaistaviksi ja vaativat vähemmän jälkikäsittely-osaamista.

360°-video

Tarjoaa kokonaisvaltaisemman kokemuksen äänen ja liikkeen ansiosta. Video välittää tunnelman, jota valokuva ei pysty tavoittamaan – esim. tuulen humina tai veden liplatus.
Videon editointi vaatii erillisen tietokoneohjelman (maksuttoman tai maksullisen), hieman kapasi-teettia tietokoneelta sekä ripauksen aikaa miettiä videoon katsojaystävällisen sisällön.

Tarvittavat välineet

360°-kamera

Markkinoilla on useita eri kameravaihtoehtoja, mm. Insta360. Hinnat saattavat vaihdella muutamasta satasesta tuhansiin euroihin. Normaalikäytössä usein pärjää satasien kameralla.

Soveltuva muistikortti kameraan

360°-kameraan täytyy ostaa usein myös erillinen muistikortti. Kameraan soveltuva muistikorttimalli löytyy usein kameran ohjekirjasta. Muistikortissa on tärkeää olla oikea luku- ja kirjoitusnopeus, jotta 360°-videot on mahdollista tallentaa kortille. Muistikortin mallilla ei ole niin paljon väliä, jos keskitytään vain 360°-valokuvaukseen. Tämä on kameralle teknisesti kevyempää suorittaa kuin videokuvaus.

Kolmijalka

Kolmijalkaa käytetään 360°-kameran paikallaan pitämiseen kuvaushetkellä. Näiden hinnat vaihtelevat usein sadasta eurosta muutamaan sataan euroon. Videota voi kuvata myös liikkuen (kamera esim. ihmisen kädessä tai kiinnitettynä menopeliin)

Älypuhelin (suositeltava)

Useimmissa kameramalleissa pystyy omalla älypuhelimella hallitsemaan 360°-kameraa kuvaushetkellä. 360°-kameran kuvan myös näkee helpommin ja selkeämmin puhelimen isommalta näytöltä. Tämä helpottaa kuvaamista.

Tietokone tai puhelin, jolla kuvattu materiaali jälkikäsitellään

Kuvauksen suunnittelu ja toteutus

1 Kuvauksen suunnittelu

1. Suunnitteleminen ennen kuvausreissua

- Mieti, mitkä kohteet ovat kaikkein kiinnostavimpia kuvata.
- Laadi itsellesi yksinkertainen kuvaus-suunnitelma, jonka mukaan etenet.
- Pohdi myös etukäteen, kuvaatko ainoastaan 360°-valokuvia, 360°-videoita vai molempia.

2. Varmistukset ennen kuvausreissulle lähtöä

- Varmista, että kamerassa on muistikortti paikoillaan ja akku ladattu.
- Ota yksi testikuva jo kotona tai toimistolla – näin varmistat, että laitteet toimivat ja olet valmis varsinaiseen kuvaukseen.

2 Valokuvaus- tai videokuvaustilanne

- Tarkista, että kameran linssit ovat puhtaat.
- Varmista kameran asetus: 360°-valokuva tai 360°-video.
- Käytä tarvittaessa ajastinta tai puhelinohjausta kuvaamiseen.
- Kamera paikalleen, aseta kuvausajastin kamerasta, kuvaaja siirtyy pois (piiloon esim. rakennuksen, ison kiven tai puun taakse) ja odota, että kamera on ottanut kuvan.

Kuvasarja toteutetaan kaikissa suunnitelluissa kuvaus-paikoissa saman prosessin mukaan.

Kuvatun materiaalin käsittely ja hyviä vinkkejä

3 Kuvatun materiaalin käsittely

- Kuvattu materiaali siirretään esim. tietokoneelle yhdistämällä kamera USB-johdolla, 360-kameran omalla johdolla tai asettamalla kameran muistikortti tietokoneeseen.
- Tietokoneella kuvat voidaan mahdollisesti viedä kamera-kohtaiseen sovellukseen, kuten Insta360 Studioon.
- Sovellus saattaa tarjota tavan poistaa esim. kolmijalka kuvasta peittämällä se valitsemallasi logolla
- Sovelluksesta saadaan yleensä ulos 360°-kuvat tai -videot sellaisessa formaatissa (JPG, MP4 tms.), joka soveltuu jatkokäyttöön (esim. yrityksen verkkosivut tai YouTube).

Tältä 360°-valokuva näyttää tavallisena kuvana

4 Hyvät käytännöt ja vinkit

- Tarkasta kuvauspäivän säätilanne etukäteen
  - Pilvisellä kelillä varjot ovat pehmeitä ja se on yleensä hyvä päivä kuvata.
  - Vältä sateista keliä, sillä pisarat näkyvät helposti 360-kameran linssissä.
  - Aurinkoisellakin kelillä voit kuvata. Mutta huomioi, että suora auringonvalon paiste linssiin saattaa tehdä varjo-kohdista hyvin tummia kuvissa.
- Ota testikuva ennen kuvausreissulle lähtöä.
- Pidä kamera mahdollisimman kaukana rakennuksista ja muista isoista elementeistä, sillä 360°-materiaali saattaa vääristää kameran lähellä olevien kohteiden mittasuhteita.
- Varmista, että kuvauspaikka on siisti ja turvallinen.

Euroopan unionin osarahoittama

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

SEAMK

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Metsäkeskus

Rohkeasti kokeilemaan ja hyödyntämään 360°-kuvaamisen mahdollisuuksia!

360°-kuvaus on helppo tapa luoda uudenlaista materiaalia, jonka avulla kohteen pystyy esittelemään kattavasti. Lopputuloksena on laadukasta, erityisesti matkailuun, markkinointiin ja opastukseen soveltuvaa materiaalia, kun

- kuvauspaikat suunnitellaan huolellisesti,
- kamera asetetaan sopivaan korkeuteen ja
- kuvat käsitellään käyttökohteeseen sopivaksi.

Muutaman kokeilukerran jälkeen hoksaa, kuinka helppoa ja hauskaa on tehdä 360°-materiaalia! Ideoita syntyy varmasti lisää ja niitä kannattaa toteuttaa.

Opas on laadittu Seinäjoen ammattikorkeakoulussa osana HAVU-hanketta (Hyvinvointia ja elämyksiä yksityismetsistä uusien teknologioiden avulla). Lisätietoa hankkeesta (2024 - 2026) skannaamalla QR-koodi alla

P.s. Kiinnostaako luontokokemukset kännykällä pelaten? Tutustu HAVU-polkupeliin!

HAVU